

**Maharashtra State Board of Secondary and
Higher Secondary Education, Pune**
Sub. : Economics (49)
Std. XII

Unit-wise distribution of marks.

Sr.No.	Unit	Total Marks	Marks with option
1.	Introduction To Micro And Macro Economics	07	10
2.	Utility Analysis	07	10
3.A	Demand Analysis	08	12
3.B	Elasticity of Demand	08	12
4.	Supply Analysis	07	10
5.	Forms of Market	07	10
6.	Index Numbers	08	11
7.	National Income	08	12
8.	Public Finance In India	08	12
9.	Money Market and Capital Market	08	11
10.	Foreign Trade In India	04	06
	Total	80	116

**Maharashtra State Board of Secondary and
Higher Secondary Education, Pune**
Sub. : Economics (49)
Std. XII

Question Wise Distribution of Marks

Sr.No.	Types of Question	Net Marks	Marks With Option	Percentage
1	Objective	20	20	25
2	Very Short	12	20	15
3	Short Answer	32	52	40
4	Long Answer	16	24	20
	Total	80	116	100

Distribution of Marks As Per the Objectives

Sr.No.	Objectives	Net Marks	Marks With Option	Percentage
1	Knowledge	15	21	19
2	Understanding	20	29	25
3	Application	30	44	37
4	Skill	15	22	19
	Total	80	116	100

Annual Evaluation Pattern

Sr.No.	Exams at college level	Marks	Time
1	Terminal	50	2½ Hours
2	Prelims	80	3 Hours
3	Application Based Test for prelims	20	1 Hours

Sr.No.	Exams	Marks	Time
1	HSC Board Exam	80	3 Hours
2	Application Based Test for Board	20	1 Hours

**Maharashtra State Board of Secondary and
Higher Secondary Education, Pune**
Sub. : Economics (49)
Std. XII

Proposed Question Paper Pattern

Time : 2½ Hrs.

Marks : 50

Q. No.	Questions	Marks as per Que.	No. of Questions to Attempt	Marks with out option	Marks with option
1.	From the following types of sub questions any 2 will be asked 1. Choose the correct option 2. Complete the correlation 3. Give economic term 4. Find the odd word out 5. Complete the following statements 6. Choose the wrong pair 7. Assertion and reasoning questions 8. Identify the right group of pairs from the given option	1 1 1 1 1 1 1 1	5 5 5 5 5 5 5 5	5 5 5 5 5 5 5 5	5 5 5 5 5 5 5 5
	Total Marks		10	10	10
2.	A. Identify and Explain the Concept	2	Any (2) Out of (3)	4	6
	B. Distinguish between	2	Any (2) Out of (3)	4	6
3.	Answer the following questions	4	Any (2) Out of (3)	8	12
4.	State with reasons whether you agree or disagree with the following statements	4	Any (2) Out of (3)	8	12
5.	Study the following table, figure, passage and answer the questions given below it.	4	Any (2) Out of (3)	8	12
6.	Answer in detail	8	Any (1) Out of (2)	8	16
	Total Marks			50	74

For objective question no. 1 the parameters given in 12 std. textbook should be considered.

**Maharashtra State Board of Secondary and
Higher Secondary Education, Pune**
Sub. : Economics (49)
Std. XII

Proposed Question Paper Pattern

Time : 3 Hrs.

Marks : 80

Q. No.	Nature of question	Marks as per Que.	No. of Questions to Attempt	Marks with out option	Marks with option
1.	From the following types of sub questions any 4 will be asked				
	1. Choose the correct option	1	5	5	5
	2. Complete the correlation	1	5	5	5
	3. Give economic term	1	5	5	5
	4. Find the odd word out	1	5	5	5
	5. Complete the following statements	1	5	5	5
	6. Choose the wrong pair	1	5	5	5
	7. Assertion and reasoning questions	1	5	5	5
	8. Identify the right group of pairs from the given option	1	5	5	5
	Total Marks		20	20	20
2.	A. Identify and Explain the Concept	2	Any (3) Out of (5)	6	10
	B. Distinguish between	2	Any (3) Out of (5)	6	10
3.	Answer the following questions	4	Any (3) Out of (5)	12	20
4.	State with reasons whether you agree or disagree with the following statements	4	Any (3) Out of (5)	12	20
5.	Study the following table, figure, passage and answer the questions given below it.	4	Any (2) Out of (3)	8	12
6.	Answer in detail	8	Any (2) Out of (3)	16	24
	Total Marks			80	116

For objective question no. 1 the parameters given in 12 std. textbook should be considered.

**Maharashtra State Board of Secondary and
Higher Secondary Education, Pune**
Sub. : Economics (49)
Std. XII

Structure of Internal Question Paper

Important Notes

1. An application based test should be conducted for Internal assessment for 20 Marks
2. Application based test should be based on the entire syllabus.
3. Time allotted for Application based test is one hour.
4. Question paper for this test is to be framed in such a way that the students will be able to write the answers on the same sheet.
5. For XII std. application based test should be conducted as per the board time table for oral/practical examination.
6. The record of this test must be Preseved for one year.

Application Based Test Pattern		
Marks - 20		Time - 1 Hour
Que. No.	Units	Marks
1	Choose the correct option	4
2	Find the odd Word	4
3	Complete the correlation	4
4	Give Economic term	4
5	Study the following situations & express you opinion Situation – 1 Situation - 2	4 (2 marks for each situation)
	Total Marks	20

Note : Use any four parameters for objective questions from 12 Std. Text book.

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे

विषय - अर्थशास्त्र (४९)

इयत्ता - १२ वी

घटकनिहाय गुणविभागणी			
अ.क्र.	घटक	प्रत्यक्ष गुण	विकल्पासह गुण
१	सूक्ष्म व स्थूल अर्थशास्त्राचा परिचय	०७	१०
२	उपयोगिता विश्लेषण	०७	१०
३ अ	मागणीचे विश्लेषण	०८	१२
३ ब	मागणीची लवचिकता	०८	१२
४	पुरवठा विश्लेषण	०७	१०
५	बाजाराचे प्रकार	०७	१०
६	निर्देशांक	०८	११
७	राष्ट्रीय उत्पन्न	०८	१२
८	भारतातील सार्वजनिक वित्तव्यवहार	०८	१२
९	भारतातील नाणेबाजार आणि भांडवलबाजार	०८	११
१०	भारताचा विदेशी व्यापार	०४	०६
		८०	११६

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे

विषय - अर्थशास्त्र (४९)

इयत्ता - १२ वी

प्रश्न प्रकारानुसार गुण विभागणी

अ.क्र.	प्रश्न प्रकार	गुण	विकल्पासह गुण	टक्केवारी
१.	वस्तुनिष्ठ	२०	२०	२५
२.	अतिलघुत्तरी	१२	२०	१५
३.	लघुत्तरी	३२	५२	४०
४.	दिर्घोत्तरी	१६	२४	२०
	एकूण गुण	८०	११६	१००

उद्दिष्टानुसार गुण विभागणी

अ.क्र.	उद्दिष्टे	गुण	विकल्पासह गुण	टक्केवारी
१.	ज्ञान	१५	२१	१९
२.	आकलन	२०	२९	२५
३.	उपयोजन	३०	४४	३७
४.	कौशल्य	१५	२२	१९
	एकूण गुण	८०	११६	१००

वार्षिक मूल्यमापन आराखडा

अ.क्र.	महाविद्यालयीन स्तरावरील परीक्षा	गुण	वेळ
१.	प्रथम सत्र परीक्षा	५०	२ १/२ तास
२.	सराव/पूर्व परीक्षा	८०	३ तास
३.	उपयोजनावर आधारीत चाचणी (सराव परीक्षेसाठी)	२०	१ तास

अ.क्र.	परीक्षा	गुण	वेळ
१.	उच्च माध्यमिक परीक्षा (१२ वी बोर्ड परीक्षा)	८०	३ तास
२.	उपयोजनावर आधारीत चाचणी	२०	१ तास

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे

विषय - अर्थशास्त्र (४९)

इयत्ता - १२ वी

प्रस्तावित प्रश्नपत्रिका आराखडा					
गुण - ५०			वेळ - २.३० तास		
अ. क्र.	प्रश्नप्रकार	प्रश्नांनुसार गुण	सोडविण्याच्या प्रश्नांची संख्या	सोडविणाऱ्या प्रश्नांचे गुण	विकल्पा-सह गुण
१.	पुढे दिलेल्या उपप्रश्नांच्या प्रकारांपैकी कोणतेही दोन सोडविणे १. योग्य पर्याय निवडा. २. सहसंबंध पूर्ण करा. ३. आर्थिक पारिभाषिक शब्द लिहा. ४. विसंगत शब्द ओळखा. ५. खालील विधाने पूर्ण करा. ६. चुकीची जोडी शोधा. ७. विधाने व तर्क प्रश्न. ८. योग्य जोडीचा पर्याय निवडा	१ १ १ १ १ १ १ १	५ ५ ५ ५ ५ ५ ५ ५	५ ५ ५ ५ ५ ५ ५ ५	५ ५ ५ ५ ५ ५ ५ ५
	एकूण गुण		१०	१०	१०
२.	अ) खालील उदाहरणांच्या आधारे संकल्पना ओळखून ती स्पष्ट करा. ब) फरक स्पष्ट करा.	२ २	३ पैकी २ ३ पैकी २	४ ४	६ ६
३.	खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	४	३ पैकी २	८	१२
४.	खालील विधानांशी आपण सहमत आहात की नाही ते स्पष्ट करा.	४	३ पैकी २	८	१२
५.	खालील तक्ता, आकृती, उतारा अभ्यासून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	४	३ पैकी २	८	१२
६.	सविस्तर उत्तरे लिहा.	८	२ पैकी १	८	१६
	एकूण गुण			५०	७४

वस्तुनिष्ठ प्रश्न क्रमांक १ साठी इयत्ता १२ वी च्या पुस्तकात दिलेल्या मापदंडाचा (Parameter) विचार करण्यात यावा.

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे

विषय - अर्थशास्त्र (४९)

इयत्ता - १२ वी

प्रस्तावित प्रश्नपत्रिका आराखडा					
गुण - ८०			वेळ - ३.०० तास		
अ. क्र.	प्रश्नप्रकार	प्रश्नांनुसार गुण	सोडविण्याच्या प्रश्नांची संख्या	सोडविणाऱ्या प्रश्नांचे गुण	विकल्पा-सह गुण
१.	पुढे दिलेल्या उपप्रश्नांच्या प्रकारांपैकी कोणतेही चार सोडविणे १. योग्य पर्याय निवडा. २. सहसंबंध पूर्ण करा. ३. आर्थिक पारिभाषिक शब्द लिहा. ४. विसंगत शब्द ओळखा. ५. खालील विधाने पूर्ण करा. ६. चुकीची जोडी शोधा. ७. विधाने व तर्क प्रश्न. ८. योग्य जोडीचा पर्याय निवडा	१ १ १ १ १ १ १ १	५ ५ ५ ५ ५ ५ ५ ५	५ ५ ५ ५ ५ ५ ५ ५	५ ५ ५ ५ ५ ५ ५ ५
	एकूण गुण		२०	२०	२०
२.	अ) खालील उदाहरणांच्या आधारे संकल्पना ओळखून ती स्पष्ट करा. ब) फरक स्पष्ट करा.	२ २	५ पैकी ३ ५ पैकी ३	६ ६	१० १०
३.	खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	४	५ पैकी ३	१२	२०
४.	खालील विधानांशी आपण सहमत आहात की नाही ते स्पष्ट करा.	४	५ पैकी ३	१२	२०
५.	खालील तक्ता, आकृती, उतारा अभ्यासून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	४	३ पैकी २	०८	१२
६.	सविस्तर उत्तरे लिहा.	८	३ पैकी २	१६	२४
	एकूण गुण			८०	११६

वस्तुनिष्ठ प्रश्न क्रमांक १ साठी इयत्ता १२ वी च्या पुस्तकात दिलेल्या मापदंडाचा (Parameter) विचार करण्यात यावा.

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे

विषय - अर्थशास्त्र

इयत्ता - १२ वी

अंतर्गत मूल्यमापन आराखडा

सूचना -

१. २० गुणांच्या अंतर्गत मूल्यमापनासाठी उपयोजनावर आधारित चाचणी द्यावी.
२. ही चाचणी संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित असावी.
३. या चाचणीसाठी एक तासाचा वेळ देण्यात यावा.
४. या चाचणीच्या प्रश्नपत्रिकेचा आराखडा विद्यार्थी त्यातच उत्तरे लिहू शकतील असा असावा.
५. इयत्ता १२ साठी उपयोजनावर आधारित ही चाचणी बोर्डाच्या तोंडी / प्रात्यक्षिक परीक्षेच्या वेळापत्रकानुसार घेण्यात यावी.
६. सदर चाचणीचा अहवाल किमान वर्षभरासाठी जतन करून ठेवावा.

उपयोजनावर आधारित चाचणी		
गुण - २०		वेळ - १ तास
प्रश्न क्र.	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	०४
२	विसंगत शब्द ओळखा	०४
३	सहसंबंध पूर्ण करा	०४
४	आर्थिक पारिभाषिक शब्द लिहा	०४
५	खाली दिलेल्या घटनांवरून तुमचे मत स्पष्ट करा अ. ब.	०४ (प्रत्येकी दोन गुण)
	एकूण	२०

टिप :- १२ वी च्या पाठ्यपुस्तकातील वस्तुनिष्ठ प्रश्नांपैकी कोणतेही चार उपप्रश्न घेण्यात यावेत.